

Kysymys 11/2024
Tekijä Kestävä Pohjola -valiokunta
Vastaanottaja Pohjoismaiden hallitukset

Kirjallinen kysymys fossiilisista energiavaroista

Pohjoismaiden hallituksille

Kun tavoitteena on vauhdittaa siirtymää fossiilisista polttoaineista uusiutuviin energialähteisiin, on ratkaisevaa, että päättäjillä on käytettävissään yksityiskohtaista tietoa sekä fossiilisten polttoaineiden saatavuudesta että niiden hyödyntämisestä ja suunnitellusta hyödyntämisestä Pohjoismaissa ja kansainvälisesti. Saatavilla oleviin fossiilisiin energiavaroihin liittyvä avoimuus ja läpinäkyvyys eivät kuitenkaan ole mikään itsestäänselvyys.

Käynnissä onkin useita kansainvälisiä toimia ongelmien nostamiseksi esiin. YK:n ympäristöohjelma UNEP julkaisee tasaisin väliajoin raportin Production Gap Report, jossa kuvataan, missä laajuudessa maailman hallitukset ovat suunnitelleet fossiilisten polttoaineiden hyödyntämistä suhteessa Pariisin sopimuksen 1,5 asteen tavoitteeseen. UNEP tekee myös yhteistyötä uuden kansainvälisen the Global Registry of Fossil Fuels -aloitteen kanssa. Rekisteristä käyvät ilmi maakohtaiset fossiilivarannot ennen kaikkea arvioidun saatavuuden ja mahdollisten tuotantovolyymien kannalta.

Koska avoimuus ja läpinäkyvyys ovat jo pitkään olleet pohjoismaisia ydinarvoja, Pohjoismaiden kannalta olisi luontevaa soveltaa näitä enemmän myös ilmastotyöhön. Työtä voidaan hyvin tehdä kahdella rintamalla. Ensinnäkin Pohjoismaissa voitaisiin lisätä läpinäkyvyyttä kansallisten fossiilisten energiavarojen ja niiden (tulevan) käytön osalta. Tässä yhteydessä on myös tärkeää edistää pohjoismaisten tutkimuslaitosten ja kansainvälisten organisaatioiden välistä yhteistyötä pohjoismaisten fossiilisten energiavarojen ilmasto- ja ympäristövaikutusten arviointia koskevien menetelmien kehittämiseksi.

Toiseksi Pohjoismaat voisivat osallistua aktiivisemmin kansainvälisiin aloitteisiin ja sopimuksiin, joiden tavoitteena on yhdenmukaistaa fossiilisia energiavaroja ja niiden (suunniteltua) hyödyntämistä koskevaa raportointia ja lisätä läpinäkyvyyttä kansainvälisellä tasolla. Pohjoismaat voivat olla paljon aktiivisempia globaalien normien ja suuntaviivojen kehittämisessä, jotta vältetään esimerkiksi siltä, etteivät maat aliarvioi vahingollisia ilmastovaikutuksia raportoinneissaan.

Edellä esitetyn perusteella haluamme esittää Pohjoismaiden hallituksille seuraavat kysymykset:

- Voivatko Pohjoismaiden hallitukset tehdä selkoa siitä, miten ne raportoivat fossiilisista energiavaroista ja niiden käytöstä?
- Voivatko Pohjoismaiden hallitukset tehdä selkoa siitä, miten ne osallistuvat työhön, jolla varmistetaan asianmukaisen raportointi fossiilisten energiavarojen hyödyntämisestä aiheutuneista haitallisista ilmastovaikutuksista?
- Mitä Pohjoismaat tekevät kansainvälisesti fossiilisia energiavaroja koskevan läpinäkyvyyden ja osaamisen lisäämiseksi?

Pohjolassa 26. helmikuuta 2024

Angelika Bengtsson (SD)

Anna Falkenberg (SP)

Åsa Karlsson (S)

Doris J. Jensen (S)

Emma Berginger (MP)

Heikki Autto (kok.)

Himanshu Gulati (FrP)

Johan Andersson (S)

Krista Mikkonen (vihr.)

Lene Westgaard-Halle (H)

Malte Larsen (S)

Mariane Paviasen (IA)

Marianne Bigum (SF)

Ola Elvestuen (V)

Sascha Faxe (ALT)

Staffan Eklöf (SD)

Teitur Björn Einarsson (Sj.)

Tove Elise Madland (A)